

Miljøkrav til transport

Utviklings- og kompetanseetaten

Gjennomgang av metoder og verktøy for å stille miljøkrav til transport i Oslo kommunes anskaffelser

Webinar - miljøkrav til transport

Program

1. Introduksjon og bakgrunn for arbeidet med miljøkrav
2. Markedsundersøkelser og valg av krav
3. Gjennomgang av kravene

Pause

4. Evaluering
5. Kontraktsoppfølging

Avslutning

Om dette kurset

- ▶ Kurset skal gi en introduksjon til metoder og verktøy som brukes i Oslo kommune for å stille miljøkrav til transport til anskaffelser av varer, tjenester og transporttjenester
- ▶ Kurset vil ikke omhandle:
 - Krav til bygge og anleggsplasser
 - Innkjøp av kjøretøy, maskiner eller drivstoff til egen virksomhet

Webinar - miljøkrav til transport

Program

1. Introduksjon og bakgrunn for arbeidet med miljøkrav

2. Markedsundersøkelser og valg krav

3. Gjennomgang av kravene

Pause

4. Evaluering

5. Kontraktsoppfølging

Avslutning

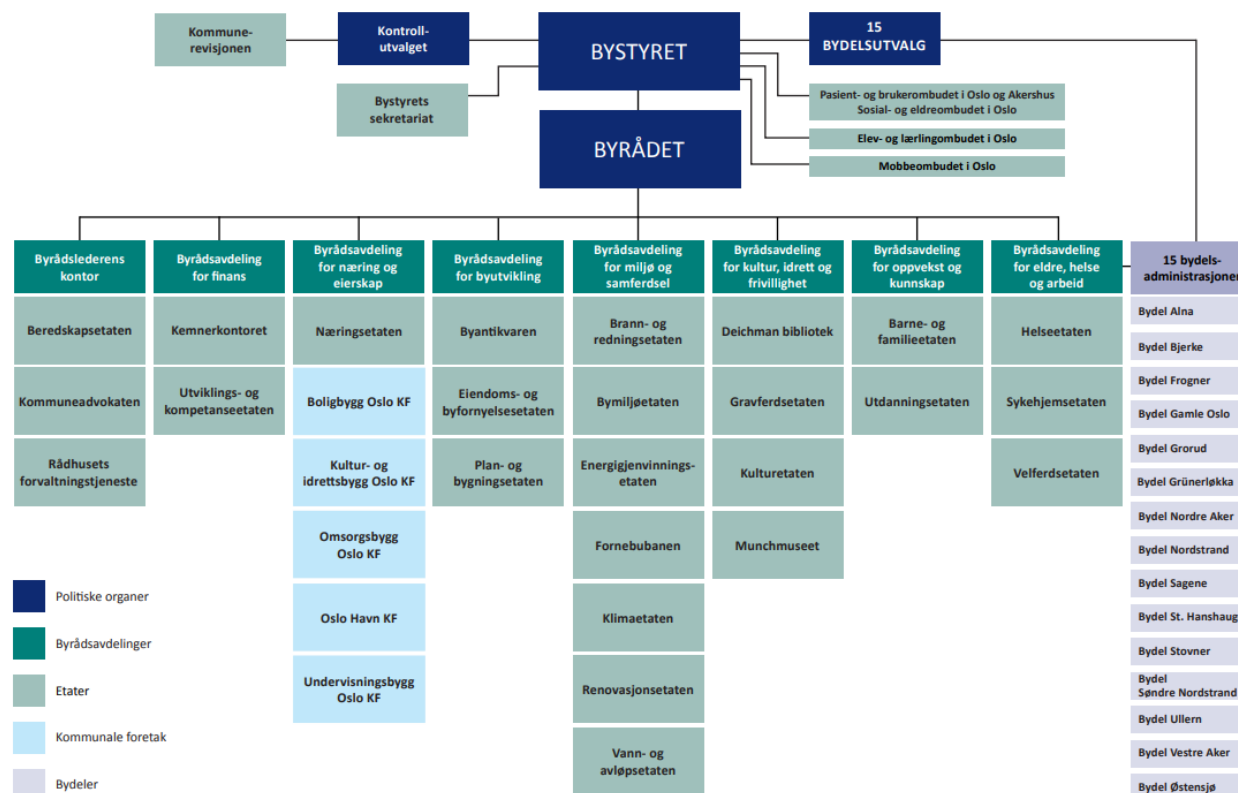
Oslo kommune

▶ Tillitsbasert ledelse

- Desentralisert innkjøpsfunksjon

▶ Anskaffer for 27 milliarder i året

- 414 kunngjorte anskaffelser i 2018

Utviklings- og kompetanseetaten

- ▶ Oslo kommunes sentrale innkjøpsenhet og kompetansesenter innen anskaffelser
 - Forvalter over 70 avtaleområder
 - Tilsvarende omkring 2,6 mrd. kr årlig

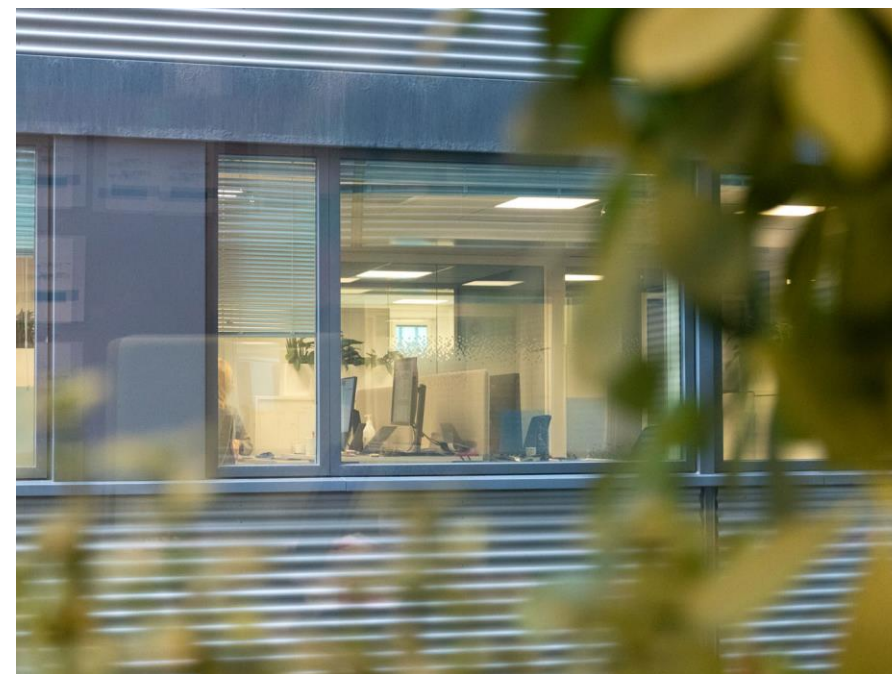
- **Seksjon for samfunnsansvar**

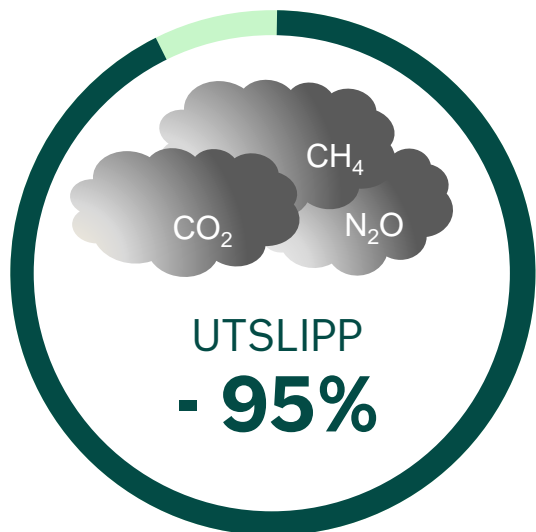
Klima og miljø

Etisk handel

Sirkulær økonomi

Forebygging av arbeidslivs-
kriminalitet

▶ **Oslo kommunes
mål for 2030**

Svært mye av det vi anskaffer innebærer transport

- IKT-utstyr
- Kjøretøy
- Arbeidsklær
- Bedriftshelsetjenester
- Bøker
- Medisiner
- Leker
- Avfallshåndtering
- Kaffe
- Møbler
- Kontorrekvisita
- Håndverkertjenester
- Materialer
- Mat- og drikkevarer
- Mobiltelefoner
- Transporttjenester
- Vektertjenester
- Elsykler
- Bygge- og anleggsarbeid
- Barnevernstjenester
- AV-utstyr
- Renhold
- Multifunksjonsmaskiner
- Reisebyråttjenester
- Elevtransport
- Frukt og grønt
- Vikartjenester

Styrende strategier relevante for arbeid med transport

Oslo kommune
Byrådsavdeling for finans

OSLO KOMMUNES ANSKAFFELSESTRATEGI

Sammendrag:

Denne saken omhandler ny strategi for Oslo kommune og anlegg..

Oslo kommune er Norges nest største innkjøper, og kommunens anskaffelsesstrategi skal sørge for en felles og kostnadseffektive anskaffelsesprosesser – som gir gode løsninger og tjenester til innbyggere og næringsliv gode løsninger og tjenester. Anskaffelsesstrategien skal også legge grunnlag for å gjøre Oslo til en grønnere, varmere og mer skapende by.

Strategiens hovedmål er at Oslo kommune skal gjennomføre kostnadseffektive anskaffelsesprosesser – som gir gode løsninger og tjenester til innbyggere og næringsliv gode løsninger og tjenester. Anskaffelsesstrategien skal også legge grunnlag for å gjøre Oslo til en grønnere, varmere og mer skapende by.

Oslo kommune
Byrådsavdeling for finans

Byrådssak 1123/19

STANDARD KLIMA- OG MILJØKRAV TIL TRANSPORT FOR OSLO KOMMUNES VARE- OG TJENESTEANSKAFFELSER

Sammendrag:

Oslo kommune har ambisiøse klimamål og skal redusere klimagassutslippene med 95 % innen 2030. Oslo kommunes anskaffelsesstrategi og Klimastrategi for Oslo mot 2030 legger klare føringer for hvordan dette skal oppnås gjennom en omstilling av transportsektoren. En betydelig andel av klimagassutslippene i Oslo skyldes transport fra leverandører som leverer til eller utfører oppdrag for kommunen. Standardkravene som presenteres i denne byrådssaken retter seg mot direkte utslipp fra transport i Oslo kommune og er et ledd i arbeidet med å akselerere overgangen til en utslippsfri hovedstad.

Denne saken fremmes for å sikre at Oslo kommune når klima- og miljømålene, forbedrer lokal luftkvalitet og reduserer trafikkbelastningen. Denne byrådssaken skal blant annet sikre at kommunens virksomheter opptrer på en enhetlig og koordinert måte og stiller standard klima- og miljøkrav til transport i anskaffelser. Dette skal sende et tydelig signal til markedet om at kommunen ønsker nullutslipps- og biogasskjøretøy på alle oppdrag og leveranser som innebærer transport. Miljøkravene som fremmes i denne saken vil også føre til store utslippsreduksjoner for Osloregionen. Dette fordi leverandører som investerer i nullutslipps- og biogasskjøretøy også vil benytte disse ved oppdrag for andre oppdragsgivere som ikke i utgangspunktet etterspør klima- og miljøvennlige transportløsninger.

I nullutslippsbyen vil de rene nullutslippsteknologiene (el og hydrogen) utgjøre en stor del av løsningen for å unngå klimagassutslipp fra kjøretøy og maskiner. Byrådet vil imidlertid presisere at biogass, og eventuelle andre biodrivstoff som er bærekraftig produsert og som kan dokumenteres å gi tilsvarende klimanytte som el og hydrogen, er en viktig del av klimaløsningen for tunge kjøretøy, anleggsmaskiner og skip. Bruk av biogass og biodiesel medfører noe utslipp som bidrar til lokal luftforurensning. Produksjon av biogass fra lokale avfallsressurser innebærer imidlertid en god ressursutnyttelse og har ikke de samme negative effektene i produksjon som en del andre biodrivstoff.

Eksempler på viktige strategiske føringer

▶ **Byrådsplattform**

- *Bruke Oslo kommunes **innkjøpsmakt**: Stille krav om utslippsfri transport der dette er mulig.*

▶ **Klimabudsjett 2020**

- *Tiltak 8: Overgang til utslippsfri nyttetransport - **Kravstilling** i kommunen.*

▶ **Anskaffelsesstrategi**

- *Kjøretøy og bygg- og anleggsmaskiner (..) skal som en **hovedregel** ha nullutslippsteknologi. (..) der nullutslipp ikke er et alternativ, skal biodrivstoff (fortrinnsvis biogass) benyttes.*

▶ **Klimastrategi mot 2030**

- *Gange, sykkel og kollektivtrafikk skal være førstevalgene for reiser i Oslo. Biltrafikken i Oslo skal **reduseres med en tredel** innen 2030, sammenliknet med 2015*

▶ **Standard klima- og miljøkrav til transport (byrådssak)**

- *Klima- og miljøkrav til transport skal gjøres obligatorisk i de av kommunens anskaffelser hvor transport er en del av ytelsen.*

Hva er fokuset?

Essensen av dette kan sammenfattes i to mål:

1. Overgang til nullutslipps- og biogasskjøretøy

→ økt bruk av sykkel og kollektiv øker måloppnåelsen for begge

2. Reduksjon av kjøretøy på veiene

Resultater for transport i vare- og tjenesteanskaffelser

Samkjøpsavtale	Andel nullutslipp	Andel biogass eller øvrig biodrivstoff
Leie av kaffemaskiner og vannkjølere	100 %	
Lyskilder	100 %	
Mobiltelefoner	100 %	
Bedriftshelsetjeneste	100 %	
Ladestasjoner for elbiler	100 %	
Løse gulvmatter (vask og levering)	100 %	
Renholds- og engangsprodukter	90 %	10 %
Låsesmedtjenester	80 %	
Kontorrekvisita	67 %	33 %
Catering	67 %	
Institusjonssenger	52 %	3 %
Vaskeritjenester	50 %	50 %
Frukt og grønt	20 %	60 %
Møbler	18 %	56 %
Mat og drikke (kolonialvarer)	17 %	33 %
Meieriprodukter		100 %

Byrådssak for krav til transport, vedtatt des. 2019

Oslo kommune
Byrådsavdeling for finans

Byrådssak 1123/19

STANDARD KLIMA- OG MILJØKRAV TIL TRANSPORT FOR OSLO KOMMUNES VARE- OG TJENESTEANSKAFFELSER

Sammendrag:

Oslo kommune har ambisiøse klimamål og skal redusere klimagassutslippene med 95 % innen 2030. Oslo kommunes anskaffelsesstrategi og Klimastrategi for Oslo mot 2030 legger klare føringer for hvordan dette skal oppnås gjennom en omstilling av transportsektoren. En betydelig andel av klimagassutslippene i Oslo skyldes transport fra leverandører som leverer til eller utfører oppdrag for kommunen. Standardkravene som presenteres i denne byrådssaken retter seg mot direkte utslipp fra transport i Oslo kommune og er et ledd i arbeidet med å akselerere overgangen til en utslippsfri hovedstad.

Denne saken fremmes for å sikre at Oslo kommune når klima- og miljømålene, forbedrer lokal luftkvalitet og reduserer trafikkbelastningen. Denne byrådssaken skal blant annet sikre at kommunens virksomheter opptrer på en enhetlig og koordinert måte og stiller standard klima- og miljøkrav til transport i anskaffelser. Dette skal sende et tydelig signal til markedet om at kommunen ønsker nullutslipps- og biogasskjøretøy på alle oppdrag og leveranser som innebærer transport. Miljøkravene som fremmes i denne saken vil også føre til store utslippsreduksjoner for Osloreionen. Dette fordi leverandører som investerer i nullutslipps- og biogasskjøretøy også vil benytte disse ved oppdrag for andre oppdragsgivere som ikke i utgangspunktet etterspør klima- og miljøvennlige transportløsninger.

Vil utestenge firmaer som ikke går over til elbil eller biogass

Nye klimatiltak skal få Oslos utslippskutt i rute. Foreløpig er kommunen bak skjemaet, Ruters nye elektriske busser til tross.

FOTO: Cornelius Poppe, NTB scanpix

Kollektivtransporten i hovedstaden blir etter planen utslippsfri i løpet av 2020. Nå skal Oslo kommune stille krav til alle private firmaer som leverer varer og tjenester, forteller finansbyråd Einar Wilhelmsen (MDG).

Krever bilbytte innen 2025

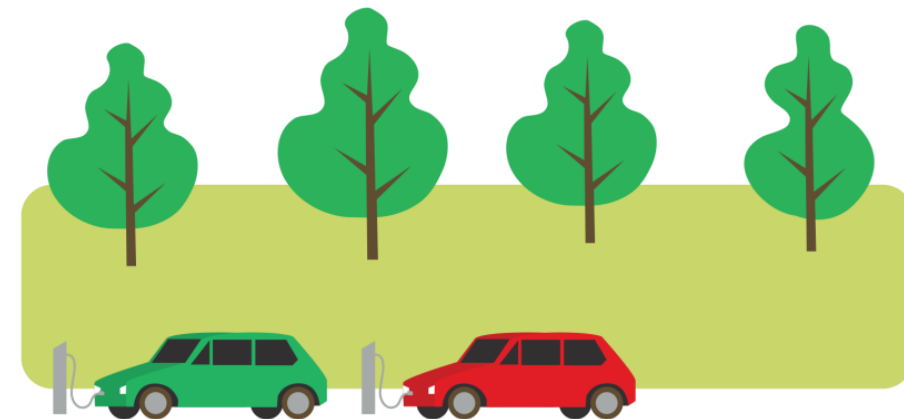
Nå varsler finansbyråd Einar Wilhelmsen (MDG) et helt nytt tiltak. Firmaer som leverer varer og tjenester utslippsfritt til kommunen, skal premieres.

– Vi bruker makten vår som stor innkjøper til å påvirke og vri markedet i riktig retning, sier Wilhelmsen.

Hvorfor byrådssak?

- ▶ Høye utslipp knyttet til transport
 - Å stille krav til transport i anskaffelser har vist seg å være en svært effektiv metode
- ▶ Ønske om å standardisere metoder og krav
 - Tidsbesparende for innkjøpere
 - Forutsigbarhet: Reduserer risikoen for leverandører ved at kommunen sender et tydelig signal
- ▶ Innovasjon og markedsutvikling
 - Vi bidrar til å skape et marked for nye teknologier

Mål for 2025

- ▶ Fra 1.1.2025 skal alle leveranser/oppdrag for Oslo kommune der transport er en del av ytelsen, foretas ved hjelp av nullutslipps- (dvs. batterielektrisk eller hydrogen) eller biogassteknologi som minimum oppfyller euroklasse 6/VI.
- ▶ *Teksten over skal inkluderes i konkurransegrunnlaget*

De ulike drivstoffteknologiene

Drivstoffteknologi

NULLUTSLIPP → Batterielektrisk eller hydrogen

2025-målet

BIOGASS → Komprimert biogass (CBG) eller flytende biogass (LBG)

ØVRIG BIODRIVSTOFF → HVO / biodiesel / bioetanol

FOSSILT DRIVSTOFF → Diesel / bensin / naturgass

Kravene er vedtatt i byrådssak..

- ▶ ..men de tar ikke høyde for utvikling og de erfaringene som blir gjort underveis
 - Det anbefales derfor alltid å bruke kravene som står i veiledningen

- ▶ Eksempel: Unntaksbestemmelsen

Veiledning og krav finnes på anskaffelsesveilederen

Anskaffelsesveileder

Standard klima- og miljøkrav til transport

For å nå Oslo kommunens mål om reduksjon av klimagassutslipp og forbedring av lokal luftkvalitet skal det stilles krav til transport.

Miljøkrav til transport skal brukes i alle anskaffelser hvor årlig kontraktsverdi er over 500 000 kr ekskl. mva og hvor transport er nødvendig og forekommer i gjennomsnitt én gang i uken i løpet av kontraktperioden.

Fra 1.1.2025 skal alle leveranser/oppdrag for Oslo kommune der transport er en del av ytelsen, foretas ved hjelp av nullutslipps- (dvs. batterielektrisk eller hydrogen) eller biogassteknologi som minimum oppfyller euroklasse 6/VI. Dette er viktig å fremheve i konkurransedokumenter og i markedsdialog.

Markedsundersøkelser skal alltid gjennomføres. Hvis tre eller flere av de aktuelle leverandørene kan gjennomføre kontrakten med utelukkende nullutslipps- eller biogasskjøretøy, skal dette formuleres som et minimumskrav. Hvis ikke, skal krav til transport inngå som en del av tildelingskriterium «Miljø».

Krav og veiledning finnes i tre ulike varianter. Kravene er utformet slik at de er egnet for både korte og langvarige kontrakter. For anskaffelser av bygge- og anleggsarbeid, se [klima- og miljøkrav bygg og anlegg](#)

NB! Veiledningsdokumentene under inneholder oppdaterte krav. Bruk derfor disse i istedenfor kravene som fremgår i byrådssaken.

Variant A: Vare- og tjenesteanskaffelser hvor elsykkel kan være egnet

Egnet for anskaffelser hvor varer/produkter/gods/pakker kan leveres med elsykkel/sykkel. Dette er særlig aktuelt for vareanskaffelser hvor det er leveranser til adresser i sentrumsområdene, men det kan også benyttes i tjenesteanskaffelser hvor det er hensiktsmessig.

(A) Veiledning og standardkrav til transport (elsykkel) (opdatert 10.3.2020)

Tre varianter av kravsett

▶ **Variant A: Vare- og tjenesteanskaffelser**

- Euro 6
- Inkluderer elsykkel

▶ **Variant B: Vare- og tjenesteanskaffelser**

- Euro 6
- Ikke elsykkel

▶ **Variant C: Transporttjenester, driftskontrakter**

- Euro 5 + maskiner
- Mest aktuelt for virksomheter som har driftskontrakter (veikontrakter)

Når skal man stille krav?

Miljøkrav til transport skal brukes i alle anskaffelser hvor årlig kontraktsverdi er over 500 000 kr ekskl. mva

og

hvor transport er nødvendig og forekommer i gjennomsnitt én gang i uken i løpet av kontraktsperioden

Last-mile

- ▶ «Last mile» = Siste transportstrekning
 - Kravene til transport gjelder for last mile
- ▶ For alle anskaffelser gjelder dette de kjøretøy som benyttes for leveranser til eller utføring av oppdrag på kommunens lokasjoner
- ▶ For tjenesteanskaffelser kan det også være de kjøretøy som er nødvendig for å gjennomføre ytelsen
- ▶ Spesifiser i konkurransedokumentene om nødvendig!
- ▶ Om transport-hub'er: Transport fra en «hub» til vår adresse, er et eksempel på last mile

▶ **Anskaffelsesveilederen**

<https://uke.intranett.oslo.kommune.no/kundeportal/veiledere/anskaffelsesveileder/>

Spørsmål ?

Webinar - miljøkrav til transport

Program

1. Introduksjon og bakgrunn for arbeidet med miljøkrav

2. Markedsundersøkelser og valg av krav

3. Gjennomgang av kravene

Pause

4. Evaluering

5. Kontraktsoppfølging

Avslutning

Markedsundersøkelser

- ▶ Markedsundersøkelser legger premiss for hvilke krav som skal stilles
- ▶ Det er lettere å legge lista riktig, hvis vi undersøker i forkant hvor langt leverandørene våre er kommet i sin omstilling
- ▶ *Byrådssaken: Virksomhetene plikter å gjennomføre markedsundersøkelser, slik at kravene som skal benyttes innrettes på en måte som gir de beste resultatene.*
- ▶ Vanlig metode er å gjøre dette i forbindelse med ordinær markedsdialog

Markedsundersøkelser

- ▶ Viktig for å avgjøre hvilke krav som skal brukes

minimumskrav

- ▶ To utfall → eller

tildelingskriterium

Metode:

Hvis 3 eller flere av våre leverandører kan levere med nullutslipp eller biogass

Ja: minimumskrav

Nei: tildelingskriterium

Formuleres som minimumskrav (3 av 5 bruker nullutslipp eller biogass)	Formuleres som tildelingskriterium (1 av 5 bruker nullutslipp eller biogass)
Leverandør 1: 	Leverandør 1:
Leverandør 2: 	Leverandør 2:
Leverandør 3: 	Leverandør 3:
Leverandør 4: 	Leverandør 4:
Leverandør 5: 	Leverandør 5:

Intervjuguide

- Intervjuguide finnes i veiledningsdokumentene
- Spørsmålene er relevante for krav til transport
- Det er lov å spørre om flere ting enn det som står her!

Område	Agendapunkt	Spørsmål	Formål
MILJØ	Transport, kjøretøy og drivstoff	<p>1) Kan leverandøren eller underleverandøren gjennomføre kontrakten (last-mile) med bruk av nullutslippskjøretøy (batterielektrisk eller hydrogen) eller biogasskjøretøy som oppfyller euroklasse 6/VI?</p> <p>2) Hvilken plan har leverandøren for en overgang til klimavennlige kjøretøy innen 2025?</p>	<p>1) Hvis 3 eller flere leverandører svarer «ja»: minimumskrav. Hvis færre en 3 leverandører svarer «ja»: tildelingskriterium.</p> <p>2) Formålet er å forberede markedet på 2025-kravet, og om tiltak er nødvendig for at dette skal realiseres.</p>
MILJØ	Transport, elsykkel	1) Er det aktuelt for leverandøren eller underleverandøren å benytte elsykler/transportsykler/lastesykler for gjennomføring av kontrakten?	Formålet er å avdekke om elsykkel er relevant å evaluere på.
MILJØ	Transport, energieffektiv kjøring	1) Har leverandørens eller underleverandørens sjåfører gjennomført kurs i energieffektiv kjøring (eco-driving)? Hvis ikke, foreligger det planer for å gjennomføre slike kurs?	Formålet er å avklare om krav om dette kan inkluderes som kontraktsvilkår.
MILJØ	Miljøbelastning, generelt	<p>1) Hvordan mener leverandøren at miljø og klima bør ivaretas igjennom anskaffelsen?</p> <p>2) Hvordan er markedsutviklingen med tanke på mer miljø- og klimavennlige løsninger?</p>	Formålet er å få innspill til hvordan miljø og klima kan ivaretas mest hensiktsmessig i anskaffelsen, jf. kommunens føringer for miljøområdet.

Dialog med leverandører er viktig

- ▶ Ikke bare for å finne ut av hvilke krav som skal stilles
 - Det er også en arena for å kommunisere Oslo kommunes ambisjoner og mål for transport og klimagassreduksjoner
- ▶ Dialogen kan også gi innspill på nye løsninger eller utfordringer som leverandørene våre måtte ha
 - Nyttig for å kunne videreutvikle våre krav og metoder!
- ▶ Tips: Henvis leverandører til nettsiden klimatilskudd.no

Spørsmål ?

Webinar - miljøkrav til transport

Program

1. Introduksjon og bakgrunn for arbeidet med miljøkrav
2. Markedsforberedelser og valg av krav

3. Gjennomgang av kravene

Pause

4. Evaluering
5. Kontraktsoppfølging

Avslutning

Ulike krav som skal kombineres

- ▶ Miljøkrav til transport er formulert som:
 - Minimumskrav
 - Tildelingskriterium
 - Kontraktsvilkår
- ▶ Noen av kravene er gjensidig avhengige
 - Les derfor veiledning nøye slik at riktig krav blir benyttet!
- ▶ Vær også oppmerksom på at kravene i de ulike variantene A, B og C har ulik ordlyd.

Gjennomgang av miljøkrav til transport

- 1) Minimumskrav
- 2) Tildelingskriterium
- 3) Kontraktsvilkår

- 4) Eksempel: Bruk av minimumskrav
- 5) Eksempel: Bruk av tildelingskriterium
- 6) Liste over kjøretøy

Tre varianter av kravsett

▶ **Variant A: Vare- og tjenesteanskaffelser**

- Euro 6
- Inkluderer elsykkel

▶ **Variant B: Vare- og tjenesteanskaffelser**

- Euro 6
- Ikke elsykkel

▶ **Variant C: Transporttjenester, driftskontrakter**

- Euro 5 + maskiner
- Mest aktuelt for virksomheter som har driftskontrakter (veikontrakter)

Gjennomgang av miljøkrav til transport

1) Minimumskrav

2) Tildelingskriterium

3) Kontraktsvilkår

4) Eksempel: Bruk av minimumskrav

5) Eksempel: Bruk av tildelingskriterium

6) Liste over kjøretøy

Minimumskrav i kravspesifikasjonen

- ▶ Minimumskravene er like for variant A, B og C
- ▶ Det finnes to minimumskrav:
 - ▶ Krav 1: Minimumskrav til nullutslipp og biogass
 - Brukes hvis tre eller flere leverandører kan levere med dette
 - ▶ Krav 2: Minimumskrav som kan benyttes for å hindre bruk av bestemte typer kjøretøy
 - Kravet er frivillig å ta i bruk og det kan tilpasses

Minimumskrav 1: Nullutslipp og biogass

Krav nr.	Beskrivelse av krav	Dokumentasjonskrav
1	Alle kjøretøy som skal benyttes på denne kontrakten skal enten være nullutslippskjøretøy (dvs. batterielektrisk eller hydrogen) eller biogasskjøretøy som minimum oppfyller euroklasse 6/VI.	Leverandøren skal legge ved en oversikt over kjøretøy som skal benyttes i kontraktsperioden. Oversikten skal også inneholde registreringsnummer.

- ▶ Når dette kravet tas inn så skal det ikke benyttes tildelingskriterium «klimavennlige kjøretøy»
- ▶ Kravet skal benyttes sammen med kontraktsvilkår «1.1.1a Kjøretøy og drivstoff» (mer om dette i eksempel senere)

Minimumskrav 2: Restriksjoner på type kjøretøy

Krav nr.	Beskrivelse av krav	Dokumentasjonskrav
Frivillig krav:		
2	Det skal <u>ikke</u> benyttes personbil (kjøretøygruppe: M1) for transport av varer, gods, produkter, utstyr, maskiner (STRYK DET SOM IKKE PASSER) ved gjennomføring av kontrakten.	

- ▶ Kravet er fleksibelt og kan tilpasses ulike kjøretøygrupper (se veiledning)
- ▶ Benyttes kun ved behov

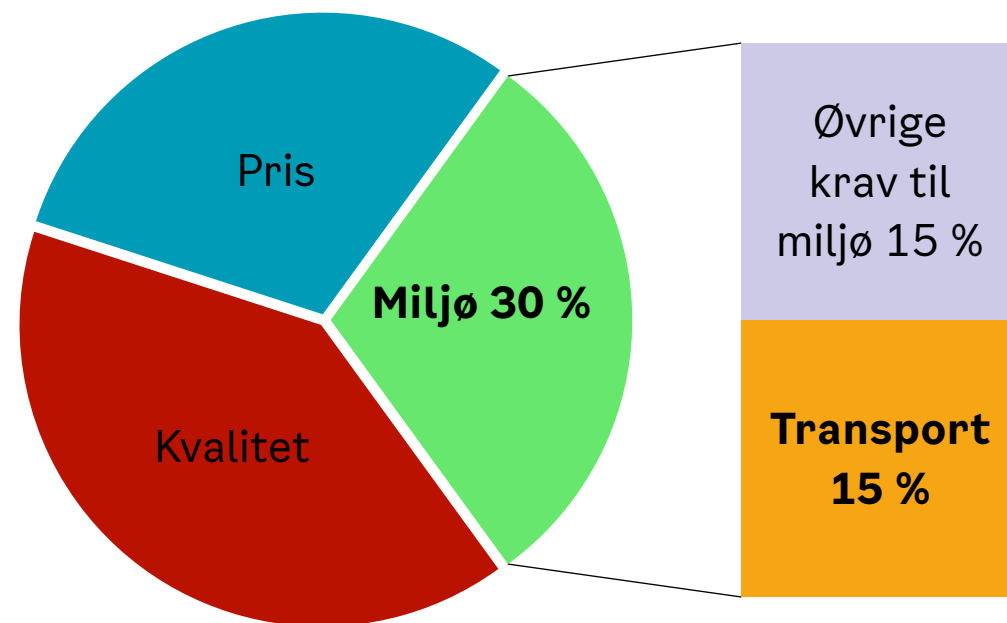
Gjennomgang av miljøkrav til transport

- 1) Minimumskrav
- 2) Tildelingskriterium**
- 3) Kontraktsvilkår

- 4) Eksempel: Bruk av minimumskrav
- 5) Eksempel: Bruk av tildelingskriterium
- 6) Liste over kjøretøy

Vekting av tildelingskriterium «Miljø»

- ▶ Det anbefales at miljø vektes minst 30 % når dette brukes som tildelingskriterium
- ▶ Byrådssaken setter 15 % som absolutt laveste nivå transport kan vektes

Tildelingskriterium (konkurransesgrunnlaget)

- ▶ Kriterie 1 er ikke lik for variant A, B og C
- ▶ Det finnes to underkriterier som inngår i tildelingskriteriet:
 - ▶ **Kriterie 1: Klimavennlige kjøretøy**
 - Leverandøren får uttelling for andel klimavennlige kjøretøy (og evt. elsykler) og for tiden disse skal benyttes
 - ▶ **Kriterie 2: Ruteoptimalisering**
 - Leverandøren får uttelling for å planlegge og optimalisere transporten i kontraktsperioden.

Kriterie 1: Klimavennlige kjøretøy

Vekt- ing	Beskrivelse av krav	Dokumentasjonskrav
75 %	Klimavennlige kjøretøy I evalueringen får Leverandøren uttelling for å ta i bruk klimavennlige kjøretøy og/eller elsykler i kontraktperioden. Se «Vedlegg xx Liste over kjøretøy» for utfyllende informasjon.	Leverandøren skal legge ved ferdig utfylt «Vedlegg xx: Liste over kjøretøy».

- ▶ Når dette kriteriet tas inn så skal ikke minimumskrav 1 «nullutslipp og biogass» benyttes
- ▶ Kravet skal benyttes sammen med kontraktsvilkår «1.1.1b Kjøretøy og drivstoff» (mer om dette i eksempel senere)

Kriterie 1: Klimavennlige kjøretøy

- ▶ Forskjeller for de ulike variantene:
- ▶ **Variant A:** I evalueringen får Leverandøren uttelling for å ta i bruk klimavennlige kjøretøy **og/eller elsykler** i kontraktperioden.
- ▶ **Variant B:** I evalueringen får Leverandøren uttelling for å ta i bruk klimavennlige kjøretøy i kontraktperioden.
- ▶ **Variant C:** I evalueringen får Leverandøren uttelling for å ta i bruk klimavennlige kjøretøy **og maskiner** i kontraktperioden.

Kriterie 2: Ruteoptimalisering

Vekt- ing	Beskrivelse av krav	Dokumentasjonskrav
25%	<p>Ruteoptimalisering</p> <p>I evalueringen får Leverandøren uttelling for å planlegge og optimalisere transporten i kontraktsperioden.</p> <p>Leverandøren skal legge ved en beskrivelse som inneholder:</p> <ul style="list-style-type: none">- Redegjørelse for hvilke systemer og rutiner Leverandøren og/eller underleverandøren har for ruteoptimalisering på denne kontrakten. <p>Hvilke inndata som benyttes i systemene og hvordan systemene brukes til å forbedre miljøprestasjonen i denne kontrakten ved å velge optimale løsninger under drift og hvordan systemene muliggjør ytterligere forbedring i planlegging av ruter. Dette være seg gjennom å redusere transportbehov ved å velge optimale ruter, øke fyllingsgraden/godsmengde på kjøretøy, forbedre driftsmønster/ kjøreadferd eller andre tiltak som har positiv virkning.</p>	<p>Leverandørens beskrivelse.</p> <p>Beskrivelsen skal være på maksimalt 3500 tegn.</p>

- Kriteriet benyttes i aktuelle anskaffelser, hvor transporten planlegges i forkant og det er hensiktsmessig å optimalisere
- Egnert både for vareanskaffelser og transporttjenester (persontransport + avfallsinnsamling)
- Dette er en skriveoppgave, krever en viss kompetanse for å kunne evaluere

Gjennomgang av miljøkrav til transport

- 1) Minimumskrav
- 2) Tildelingskriterium
- 3) Kontraktsvilkår**
- 4) Eksempel: Bruk av minimumskrav
- 5) Eksempel: Bruk av tildelingskriterium
- 6) Liste over kjøretøy

Kontraktsvilkår

- ▶ Kontraktsvilkårene forplikter leverandørene gjennom avtaleperioden.
- ▶ Det forplikter dem også til å levere på det de har tilbudt i tildelingskriterium
- ▶ Krav til hvilken dokumentasjon vi kan etterspørre
- ▶ Inneholder også misligholdsbestemmelser for avtalebrudd rettet mot transport

Kontraktsvilkår 1.1.1

- ▶ Kontraktsvilkåret har to versjoner a og b
 - **a:** brukes sammen med minimumskrav
 - **b:** brukes sammen med tildelingskriterium

- ▶ Kontraktsvilkåret er også ulik for variantene A, B og C

Kontraktsvilkår 1.1.1a Kjøretøy og drivstoff

Leverandøren forplikter seg til kun å benytte elsykler eller benytte kjøretøy som enten er nullutslippskjøretøy (dvs. batterielektrisk eller hydrogen) eller biogasskjøretøy som minimum oppfyller euroklasse 6/VI i gjennomføringen av kontrakten.

Leverandøren skal til enhver tid kunne redegjøre for hvilke elsykler og hvilke kjøretøy som benyttes og skal oversende kopi av vognkort på forespørsel fra Oppdragsgiver.

Kontraktsvilkår 1.1.1**b** Kjøretøy og drivstoff

Leverandøren forplikter seg til å benytte de kjøretøyteknologier og/eller drivstofftyper som oppgis i tilbudsbesvarelsen. Nye kjøretøy eller drivstofftyper som introduseres i løpet av kontraktsforholdet skal være minst like klima- og miljøvennlige som opprinnelig avtalt. Antall elsykler eller kjøretøy som benyttes på kontrakten kan økes eller reduseres, så fremt den totale miljøbelastningen ikke påvirkes negativt.

Leverandøren kan ikke introdusere kjøretøy eller gjøre andre endringer som ville ført til en lavere poengsum for tildelingskriteriet. Oppdragsgiver skal varsles på forhånd ved endringer av kjøretøy eller ved overgang til andre drivstofftyper. Alle kjøretøy som benyttes på denne kontrakten skal minimum oppfylle euroklasse 6/VI.

Leverandøren skal til enhver tid kunne redegjøre for hvilke kjøretøy som benyttes og skal oversende kopi av vognkort på forespørsel fra Oppdragsgiver.

Kontraktsvilkår 1.1.1 Kjøretøy og drivstoff

- ▶ Forskjeller for de ulike variantene:
- ▶ Dette er tilsvarende som forrige eksempel

- ▶ **Variant A:** Kjøretøy og elsykler
- ▶ **Variant B:** Kun kjøretøy
- ▶ **Variant C:** Kjøretøy og maskiner

Kontraktsvilkår

- ▶ Alle påfølgende krav er like for variant A, B og C

Kontraktsvilkår 1.1.2 Hydrogen

Hvis Leverandøren har forpliktet seg til å benytte hydrogenkjøretøy på denne kontrakten, skal Leverandøren til en hver tid kunne fremlegge dokumentasjon på at fornybar hydrogen er anskaffet.

Dokumentasjonen kan blant annet inneholde følgende informasjon:
drivstoffprodusent, drivstoffleverandør, mengde, opprinnelse og sertifisering.

Kontraktsvilkår 1.1.3 Biogass

Hvis Leverandøren har forpliktet seg til å benytte biogasskjøretøy på denne kontrakten, er hovedregelen at kjøretøyene skal benytte biogass og ikke naturgass som drivstoff. Innblanding av naturgass aksepteres kun hvis 100 % ren biogass ikke er tilgjengelig i markedet. Oppdragsgiver skal informeres hvis dette inntreffer.

Leverandøren skal til en hver tid kunne fremlegge dokumentasjon på at tilstrekkelig mengde biogass er anskaffet. Dokumentasjonen kan blant annet inneholde følgende informasjon: drivstoffprodusent, drivstoffleverandør, mengde, opprinnelse og sertifisering.

Kontraktsvilkår 1.1.4 Biodrivstoff

Hvis Leverandøren har forpliktet seg til å benytte biodrivstoff (inkl. biogass) på denne kontrakten, skal dette oppfylle EUs bærekraftskriterier* for biodrivstoff.

Leverandøren skal til en hver tid kunne fremlegge dokumentasjon på at tilstrekkelig mengde biodrivstoff er anskaffet og at denne er produsert bærekraftig. Dokumentasjonen kan blant annet inneholde følgende informasjon: drivstoffprodusent, drivstoffleverandør, mengde, opprinnelse og sertifisering.

* §§ 3-6 til 3-9 i Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften).

▶ Kravet utelates hvis minimumskrav 1 benyttes

Kontraktsvilkår 1.1.5 Energieffektiv kjøring

Sjåførere som leverer for eller på vegne av Leverandøren skal ha gjennomført kurs i energieffektiv kjøring (eco-driving eller tilsvarende). For sjåførere som ikke har gjennomført kurs fra tidligere skal dette være gjennomført senest 6 måneder etter kontraktstart. Kravet gjelder også for nye sjåførere som tiltrer etter at kontrakten er trådd i kraft. Disse skal gjennomføre tilsvarende kurs innen 6 måneder etter at de har tiltrådt stillingen.

Leverandøren skal til en hver tid kunne dokumentere at sjåførere har eller skal gjennomføre kurs og at nye sjåførere er påmeldt kurs.

- ▶ Kravet benyttes hvis det er relevant for bransjen
 - Utelates hvis dette ikke er utbredt for anskaffelsesområdet

Kontraktsvilkår 1.1.6 Flere samtidige kontraktsforhold

Hvis Leverandøren har andre samtidige kontraktsforhold med Oppdragsgiver, kan partene i samråd avtale samkjøring/levering for hele eller deler av de ulike kontraktene. Det tillates kun å avvike fra Leverandørens tilbudte løsning for transport for denne kontrakten, hvis den totale miljøbelastningen blir redusert som følge av en slik endring.

- ▶ Dette kan komme til anvendelse hvis det er samme leverandør på ulike avtaler.
- ▶ Det er viktig å påse at miljøbelastningen faktisk blir redusert som følge av endringer

Kontraktsvilkår 1.1.7 Endrede leveringsbetingelser

Oppdragsgiver kan i samråd med Leverandøren velge, for hele eller deler av kontrakten, å fravike eventuelle bestemmelser rundt leveringstider/oppdragstidspunkt.

Dette for å oppnå en mer effektiv levering ved å unngå kjøring i rushtid eller andre forhold. En slik endring kan ha negative konsekvenser for HMS-forhold og føre til uønsket trafikk og støy mot omgivelser rundt leveringssted/oppdragssted. Det skal undersøkes grundig hvilke konsekvenser dette vil ha for omgivelser/naboer, og deres synspunkt skal tas i betraktning før en slik ordning kan iverksettes.

- ♦ Kan for eksempel komme til anvendelse hvis ny teknologi gjør at levering kan skje uten at mottaker er tilstede

Kontraktsvilkår 1.1.8 Tomgangskjøring

Leverandøren skal arbeide for å redusere tomgangskjøring til et minimum.
Tomgangskjøring skal ikke forekomme på Oppdragsgivers adresser.

Kontraktsvilkår 1.1.9 Unntaksbestemmelser

Oppdragsgiver kan gi dispensasjon fra hele eller deler av miljøbestemmelsene dersom Leverandøren kan dokumentere at det ikke er praktisk mulig å oppfylle kravet.

Dispensasjon skal gis skriftlig, og skal bl.a. beskrive tid og omfang for dispensasjonen. Adgangen til å gi dispensasjon etter denne bestemmelsen gjelder ikke for bestemmelsen «1.1.1 Kjøretøy og drivstoff».

- ▶ Unntak kan gis, men husk at det er oppdragsgiver som gir dispensasjon
- ▶ Siste setning i kontraktsvilkåret utelates når minimumskrav 1 benyttes

Kontraktsvilkår 1.2 Mislighold av miljøbestemmelser

Hvis Leverandøren ikke oppfyller ett eller flere av miljøkravene eller ikke leverer i henhold til tilbudsbeskrivelse, kan Oppdragsgiver ilegge en dagmulkt for den tiden misligholdet foregår.

Dagmulksats for mindre brudd på miljøbestemmelser utgjør kr xx ekskl. mva. pr. hverdag. Dagmulksats for større brudd på miljøbestemmelser, slik som avvik for avtalte kjøretøy- eller drivstoffteknologier, utgjør kr xx ekskl. mva. pr. hverdag. Ved gjentatte eller grove brudd på miljøbestemmelsene kan Oppdragsgiver heve kontrakten.

- ▶ Anbefalt størrelse på dagmulkt finnes i veiledningen

Gjennomgang av miljøkrav til transport

- 1) Minimumskrav
- 2) Tildelingskriterium
- 3) Kontraktsvilkår
- 4) Eksempel: Bruk av minimumskrav**
- 5) Eksempel: Bruk av tildelingskriterium
- 6) Liste over kjøretøy

Eksempel på bruk av minimumskrav 1

- ▶ Vi bruker minimumskrav 1 når tre eller flere leverandører kan levere med nullutslipp eller biogass
- ▶ Dette påvirker hvilke kontraktsvilkår som skal være med

Eksempel på bruk av minimumskrav 1

Krav nr.	Beskrivelse av krav	Dokumentasjonskrav
1	Alle kjøretøy som skal benyttes på denne kontrakten skal enten være nullutslippskjøretøy (dvs. batterielektrisk eller hydrogen) eller biogasskjøretøy som minimum oppfyller euroklasse 6/VI.	Leverandøren skal legge ved en oversikt over kjøretøy som skal benyttes i kontraktsperioden. Oversikten skal også inneholde registreringsnummer.

- ▶ Bruk kontraktsvilkår «1.1.1a Kjøretøy og drivstoff»
- ▶ Ta bort kontraktsvilkår «1.1.1b Kjøretøy og drivstoff» og kontraktsvilkår «1.1.4 Biodrivstoff»

Gjennomgang av miljøkrav til transport

- 1) Minimumskrav
- 2) Tildelingskriterium
- 3) Kontraktsvilkår

- 4) Eksempel: Bruk av minimumskrav
- 5) Eksempel: Bruk av tildelingskriterium**
- 6) Liste over kjøretøy

Eksempel på bruk av kriterie 1: Klimavennlige kjøretøy

- ▶ Når det ikke er tilstrekkelig med leverandører som har nullutslipp eller biogass benytter vi kriterie 1: Klimavennlige kjøretøy
- ▶ Det evalueres da på hvor stor andel klimavennlige kjøretøy (og evt. elsykler) de skal benytte for kontrakten
- ▶ Dette påvirker også hvilke krav som skal være med

Eksempel på bruk av kriterie 1: Klimavennlige kjøretøy

Vekt- ing	Beskrivelse av krav	Dokumentasjonskrav
75 %	Klimavennlige kjøretøy I evalueringen får Leverandøren uttelling for å ta i bruk klimavennlige kjøretøy og/eller elsykler i kontraktperioden. Se «Vedlegg xx Liste over kjøretøy» for utfyllende informasjon.	Leverandøren skal legge ved ferdig utfylt «Vedlegg xx: Liste over kjøretøy».

- ▶ Bruk kontraktsvilkår «1.1.1**b** Kjøretøy og drivstoff»
- ▶ Ta bort kontraktsvilkår «1.1.1**a** Kjøretøy og drivstoff» og minimumskrav 1

Oppsummert for de to metodene

Minimumskrav om at det kun skal benyttes nullutslipps- og biogasskjøretøy

Følgende krav skal benyttes:

- Minimumskrav nr. 1
- Kontraktsvilkår 1.1.1a

Hvis disse kravene benyttes, må kravene i boksen under utelates.

Tildelingskriterium klimavennlige kjøretøy

Følgende krav skal benyttes:

- Underkriterium 1. Klimavennlige kjøretøy
- Kontraktsvilkår 1.1.1b og 1.1.4

Hvis disse kravene benyttes, må kravene i boksen over utelates.

Kombinere minimumskrav og tildelingskriterium?

- ▶ Dette er fullt mulig og vi har testet ut dette i noen anskaffelser
 - Kjøretøy under 3,5 tonn → Minimumskrav nullutslipp og biogass
 - Kjøretøy over 3,5 tonn → Tildelingskriterium
- ▶ Krav og veiledning for dette skal utarbeides

Gjennomgang av miljøkrav til transport

- 1) Minimumskrav
- 2) Tildelingskriterium
- 3) Kontraktsvilkår

- 4) Eksempel: Bruk av minimumskrav
- 5) Eksempel: Bruk av tildelingskriterium
- 6) **Liste over kjøretøy**

Liste over kjøretøy

- ▶ Legges som et vedlegg til konkurransedokumentene
- ▶ Leverandørene skal fylle ut hvilke transportmidler de skal bruke og for hvilket tidsrom av kontrakten disse skal brukes
- ▶ Variantene A, B og C er ikke like
- ▶ **NB!** Liste over kjøretøy benyttes kun i sammenheng med tildelingskriterium for Klimavennlige kjøretøy (ikke sammen med minimumskrav 1)

Dokumentasjonskrav

Leverandøren skal legge ved ferdig utfylt «Vedlegg **xx**: Liste over kjøretøy».

Liste over kjøretøy

- ▶ Leverandørene fyller ut vedlegget «Liste over kjøretøy» som en del av tilbudsbesvarelsen

- ▶ **NB!** Husk å føre inn start og sluttdato for kontrakten!

- ▶ De ulike besvarelsene kopieres inn i evalueringsskjema som beregner poeng automatisk

Antall	Type (velg fra rullegardin)	Teknologi (velg fra rullegardin)	Drivstoff (velg fra rullegardin)	Skal brukes hele kontraktperioden (velg fra rullegardin)	Startdato (velg fra rullegardin)	Sluttdato (velg fra rullegardin)
6	Kjøretøy	Nullutslipp	Batterielektrisk	Ja		
3	<input type="text" value="Kjøretøy"/>					
	<input type="text" value="Elsykel"/>					

«Liste over kjøretøy» på anskaffelsesveilederen

Variant A: Vare- og tjenesteanskaffelser hvor elsykkel kan være egnet

Egnet for anskaffelser hvor varer/produkter/gods/pakker kan leveres med elsykkel/sykkel. Dette er særlig aktuelt for vareanskaffelser hvor det er leveranser til adresser i sentrumsområdene, men det kan også benyttes i tjenesteanskaffelser hvor det er hensiktsmessig.

➡ [\(A\) Veiledning og standardkrav til transport \(elsykkel\)](#) (oppdatert 10.3.2020)

➡ [\(A\) Liste over kjøretøy, vare- og tjenesteanskaffelser \(elsykkel\) v1.0](#) (oppdatert 3.3.2020)

➡ [\(A\) Evalueringsskjema - Liste over kjøretøy, vare- og tjenesteanskaffelser \(elsykkel\) v1.0](#) (oppdatert 3.3.2020)

Variant B: Vare- og tjenesteanskaffelser

Egnet for anskaffelser hvor det ikke er hensiktsmessig å levere med elsykkel/sykkel eller hvor leveranser også kan gjennomføres med andre transportmidler (kollektiv, gående osv.), slik at evalueringen blir komplisert. Denne versjonen kan benyttes i de fleste vare- og tjenesteanskaffelser. Den er også godt egnet for anskaffelse av persontransport.

➡ [\(B\) Veiledning og standardkrav til transport](#) (oppdatert 10.3.2020)

➡ [\(B\) Liste over kjøretøy, vare- og tjenesteanskaffelser v1.0](#) (oppdatert 3.3.2020)

➡ [\(B\) Evalueringsskjema - Liste over kjøretøy, vare- og tjenesteanskaffelser v1.0](#) (oppdatert 3.3.2020)

Variant C: Transporttjenester, driftskontrakter

Egnet for anskaffelser av transporttjenester hvor det kreves tunge kjøretøy og leverandørene ikke har de nyeste kjøretøymodellene. Variant C evaluerer også på maskiner og gir uttelling for steg/stage. Kravene og modellen er derfor egnet for gaterenhold, snømaking, avfallsinnhenting osv. For kjøretøy er minimumskrav satt til euro 5/V. Maskiner har minimumskrav steg 3.

➡ [\(C\) Veiledning og standardkrav til transporttjenester, driftskontrakter](#) (oppdatert 10.3.2020)

➡ [\(C\) Liste over kjøretøy, driftskontrakter v1.0](#) (oppdatert 3.3.2020)

➡ [\(C\) Evalueringsskjema - Liste over kjøretøy, driftskontrakter v1.0](#) (oppdatert 3.3.2020)

Dokumentasjonskrav

- ▶ I «Liste over kjøretøy» finnes det to dokumentasjonskrav:
 - Det første gjelder ved innlevering av tilbud
 - Det andre gjelder til kontraktsinngåelse

DOKUMENTASJONSKRAV

Dokumentasjonskrav ved tilbudsinnivelse

Ved tilbudsinnivelse skal Leverandøren i dette regnearket oppgi registreringsnummer for kjøretøy og rammenummer/serienummer for elsykler, som skal benyttes.

For kjøretøy/elsykler som er under bestilling, eller skal bestilles av leverandør (eller underleverandør) hvis kontrakt tildeles, skal det legges ved dokumentasjon fra enten forhandler, importør eller utleie- eller leasingselskap med bekreftelse på at kjøretøy/elsykler enten er bestilt eller kan bestilles og med forventet leveringsdato.

Dokumentasjonskrav ved kontraktsinngåelse

Ved kontraktsinngåelse skal Leverandøren dokumentere hvilke kjøretøy og elsykler som skal benyttes for gjennomføring av kontrakten.

Dette gjøres ved å fremvise kopi av vognkort for de aktuelle kjøretøyene.

For elsykler skal det fremvises kopi av dokumentasjon som er egnet til å identifisere elsykler og eierforhold, for eksempel: Kopi av kjøpsfaktura, kopi av forsikringsbevis eller dokumentasjon fra oppføring i et sykkelregister.

Dokumentasjonskrav ved tilbudsinngivelse

Ved tilbudsinngivelse skal Leverandøren i dette regnearket oppgi registreringsnummer for kjøretøy og rammenummer/serienummer for elsykler, som skal benyttes.

For kjøretøy/elsykler som er under bestilling, eller skal bestilles av leverandør (eller underleverandør) hvis kontrakt tildeles, skal det legges ved dokumentasjon fra enten forhandler, importør eller utleie- eller leasingselskap med bekreftelse på at kjøretøy/elsykler enten er bestilt eller kan bestilles og med forventet leveringsdato.

- ▶ Sjekk at registreringsnummer og rammenummer er ført opp
- ▶ Hvis kjøretøy/elsykler er under bestilling eller skal bestilles, skal det legges ved en bekreftelse på dette. Denne dokumentasjon må samsvare med det leverandøren har oppgitt i «Liste over kjøretøy»

Dokumentasjonskrav ved kontraktsinngåelse

Ved kontraktsinngåelse skal Leverandøren dokumentere hvilke kjøretøy og elsykler som skal benyttes for gjennomføring av kontrakten. Dette gjøres ved å fremvise kopi av vognkort for de aktuelle kjøretøyene.

For elsykler skal det fremvises kopi av dokumentasjon som er egnet til å identifisere elsykler og eierforhold, for eksempel: Kopi av kjøpsfaktura, kopi av forsikringsbevis eller dokumentasjon fra oppføring i et sykkelregister.

- ▶ Det er viktig å få gjennomgått vognkort (og dokumentasjon for elsykler) før kontrakt signeres
- ▶ Det at de har tilgang på denne informasjonen er med på å sikre at de faktisk disponerer kjøretøyene/elsyklene

Endringer fra tilbudt løsning

Fra «Liste over kjøretøy»:

Eventuelle behov for endringer i den tilbudte løsningen i løpet av kontraktperioden er regulert i kontrakten.

Se konkurransegrunnlag og kontrakt for nærmere beskrivelse av miljøkrav for transport.

- ▶ Leverandørene kan bruke en annen løsning enn den som er tilbudt inn allerede fra kontraktstart → så lenge den er like bra eller bedre
- ▶ Dette må ses i sammenheng med kontraktsvilkår 1.1.1b (neste side)

Kontraktsvilkår 1.1.1**b** Kjøretøy og drivstoff

Leverandøren forplikter seg til å benytte de kjøretøyteknologier og/eller drivstofftyper som oppgis i tilbudsbesvarelsen. Nye kjøretøy eller drivstofftyper som introduseres i løpet av kontraktsforholdet skal være minst like klima- og miljøvennlige som opprinnelig avtalt. Antall elsykler eller kjøretøy som benyttes på kontrakten kan økes eller reduseres, så fremt den totale miljøbelastningen ikke påvirkes negativt.

Leverandøren kan ikke introdusere kjøretøy eller gjøre andre endringer som ville ført til en lavere poengsum for tildelingskriteriet. Oppdragsgiver skal varsles på forhånd ved endringer av kjøretøy eller ved overgang til andre drivstofftyper. Alle kjøretøy som benyttes på denne kontrakten skal minimum oppfylle euroklasse 6/VI.

Leverandøren skal til enhver tid kunne redegjøre for hvilke kjøretøy som benyttes og skal oversende kopi av vognkort på forespørsel fra Oppdragsgiver.

Spørsmål ?

Webinar - miljøkrav til transport

Program

1. Introduksjon og bakgrunn for arbeidet med miljøkrav
2. Markedsforberedelser og valg av krav
3. Gjennomgang av kravene

Pause

4. Evaluering

5. Kontraktsoppfølging

Avslutning

Evaluering av tildelingskriterium Klimavennlige kjøretøy

- ▶ Egne regneark for å evaluere de ulike leverandørenes besvarelser
- ▶ Lim inn svar fra leverandørene i de ulike fanene
- ▶ Poeng beregnes automatisk

- ▶ Variantene A, B og C er fortsatt ulike

Evalueringsskjema på anskaffelsesveilederen

Variant A: Vare- og tjenesteanskaffelser hvor elsykkel kan være egnet

Egnet for anskaffelser hvor varer/produkter/gods/pakker kan leveres med elsykkel/sykkel. Dette er særlig aktuelt for vareanskaffelser hvor det er leveranser til adresser i sentrumsområdene, men det kan også benyttes i tjenesteanskaffelser hvor det er hensiktsmessig.

[\(A\) Veiledning og standardkrav til transport \(elsykkel\)](#) (oppdatert 10.3.2020)

[\(A\) Liste over kjøretøy, vare- og tjenesteanskaffelser \(elsykkel\) v1.0](#) (oppdatert 3.3.2020)

➔ [\(A\) Evalueringsskjema - Liste over kjøretøy, vare- og tjenesteanskaffelser \(elsykkel\) v1.0](#) (oppdatert 3.3.2020)

Variant B: Vare- og tjenesteanskaffelser

Egnet for anskaffelser hvor det ikke er hensiktsmessig å levere med elsykkel/sykkel eller hvor leveranser også kan gjennomføres med andre transportmidler (kollektiv, gående osv.), slik at evalueringen blir komplisert. Denne versjonen kan benyttes i de fleste vare- og tjenesteanskaffelser. Den er også godt egnet for anskaffelse av persontransport.

[\(B\) Veiledning og standardkrav til transport](#) (oppdatert 10.3.2020)

[\(B\) Liste over kjøretøy, vare- og tjenesteanskaffelser v1.0](#) (oppdatert 3.3.2020)

➔ [\(B\) Evalueringsskjema - Liste over kjøretøy, vare- og tjenesteanskaffelser v1.0](#) (oppdatert 3.3.2020)

Variant C: Transporttjenester, driftskontrakter

Egnet for anskaffelser av transporttjenester hvor det kreves tunge kjøretøy og leverandørene ikke har de nyeste kjøretøymodellene. Variant C evaluerer også på maskiner og gir uttelling for steg/stage. Kravene og modellen er derfor egnet for gaterenhold, snømaking, avfallsinnhenting osv. For kjøretøy er minimumskrav satt til euro 5/V. Maskiner har minimumskrav steg 3.

[\(C\) Veiledning og standardkrav til transporttjenester, driftskontrakter](#) (oppdatert 10.3.2020)

[\(C\) Liste over kjøretøy, driftskontrakter v1.0](#) (oppdatert 3.3.2020)

➔ [\(C\) Evalueringsskjema - Liste over kjøretøy, driftskontrakter v1.0](#) (oppdatert 3.3.2020)

Spørsmål ?

Webinar - miljøkrav til transport

Program

1. Introduksjon og bakgrunn for arbeidet med miljøkrav
2. Markedsforberedelser og valg av krav
3. Gjennomgang av kravene

Pause

4. Evaluering

5. Kontraktoppfølging

Avslutning

Ta frem kontrakten fra skuffen!

- ▶ Det er viktig at leverandørene våre leverer i henhold til kravene våre og den tilbudte løsningen
- ▶ Utgangspunktet for kontraktsoppfølging er kontraktsvilkårene
- ▶ Risikobasert tilnærming

Rutiner for oppfølging

- ▶ Transport bør være tema for kontraktsmøter/oppfølgingsmøter
- ▶ Det er viktig at leverandøren tidlig får en forståelse av hva som inngår i kontrakten og hva de skal kunne dokumentere
- ▶ Be om at endringer (kjøretøy, drivstoff osv.) sendes uforpliktende på epost
- ▶ Hvis det dukker opp behov for unntak:
 - Det er vi som oppdragsgiver som gir dispensasjon

Mistanke om mislighold

- ▶ For de fleste kontrakter er det utfordrende å ha full oversikt over hvilke kjøretøy eller drivstoff som leverandørene benytter til en hver tid
 - Det er heller ikke en målsetning at vi skal ha dette
- ▶ Ved mistanke om mislighold, så er stedlig kontroll en mulighet
 - Bestillere i kommunen kan også være bidragsytere her

Ved kontraktsbrudd

▶ **Leverandøren skal:**

- Rette opp bruddene innen fristen
- Dokumentere retting skriftlig

▶ Alvorlige eller gjentatte brudd gir oss rett til å heve kontrakten

- Selv om leverandøren eller underleverandøren retter

▶ Vi finner ikke kontraktsbrudd hvis vi ikke undersøker!

Utfordringer

- ▶ Brudd på miljøbestemmelsene kan være alvorlig
- ▶ Alvorlige og gjentatte brudd kan resultere i heving
 - Heving av kontrakten ivaretar ikke nødvendigvis klima- og miljøhensyn
- ▶ **Retting av avvik gjennom dialog er første prioritet**

Mindre og større brudd

- ▶ Misligholdsbestemmelsen til transportkravene skiller mellom «**mindre brudd**» og «**større brudd**»
 - Dette har betydning for hvor fokuset vårt bør ligge
- ▶ Definisjon av større brudd:
 - «*avvik for avtalte kjøretøy- eller drivstoffteknologier*»
 - brudd på kontraktsvilkår 1.1.1a og 1.1.1b vil derfor være mest alvorlig

Kontraktsvilkår 1.1.1a Kjøretøy og drivstoff

Leverandøren forplikter seg til kun å benytte elsykler eller benytte kjøretøy som enten er nullutslippskjøretøy (dvs. batterielektrisk eller hydrogen) eller biogasskjøretøy som minimum oppfyller euroklasse 6/VI i gjennomføringen av kontrakten.

Leverandøren skal til enhver tid kunne redegjøre for hvilke elsykler og hvilke kjøretøy som benyttes og skal oversende kopi av vognkort på forespørsel fra Oppdragsgiver.

Kontraktsvilkår 1.1.1b Kjøretøy og drivstoff

Leverandøren forplikter seg til å benytte de kjøretøyteknologier og/eller drivstofftyper som oppgis i tilbudsbesvarelsen. Nye kjøretøy eller drivstofftyper som introduseres i løpet av kontraktsforholdet skal være minst like klima- og miljøvennlige som opprinnelig avtalt. Antall elsykler eller kjøretøy som benyttes på kontrakten kan økes eller reduseres, så fremt den totale miljøbelastningen ikke påvirkes negativt.

Leverandøren kan ikke introdusere kjøretøy eller gjøre andre endringer som ville ført til en lavere poengsum for tildelingskriteriet. **Oppdragsgiver skal varsles på forhånd ved endringer av kjøretøy eller ved overgang til andre drivstofftyper.** Alle kjøretøy som benyttes på denne kontrakten skal minimum oppfylle euroklasse 6/VI.

Leverandøren skal til enhver tid kunne redegjøre for hvilke kjøretøy som benyttes og skal oversende kopi av vognkort på forespørsel fra Oppdragsgiver.

Ytterligere veiledning for kontraktsoppfølging

- ▶ Det skal utarbeides veiledning for kontraktsoppfølging til miljøkrav for transport
 - Hvordan bør oppfølging gjennomføres?
 - Hva bør undersøkes?
 - Når og hvor ofte bør dette gjøres?
 - Hvordan forstå dokumentasjon?

Spørsmål ?

Arbeid som gjenstår

- ▶ Evalueringsskjema for ruteoptimalisering
- ▶ Liste over kjøretøy som ikke inneholder tid/dato
- ▶ Rutiner for kontraktsoppfølging
- ▶ Minimumskrav for kjøretøy under 3,5 tonn
- ▶ Liste over kjøretøy som er egnet for bygg- og anleggsanskaffelser (for eksempel bare materialtransport)
- ▶ ***Dette vil bli publisert så raskt det er klart!***

Oppfordring!

- ▶ Send oss tilbakemeldinger om bruk av kravene
- ▶ Forslag til forbedringer
- ▶ Meld i fra om dere finner feil

- ▶ Husk: Sjekk alltid om det er kommet oppdateringer på anskaffelsesveilederen!

Oslo

Takk for oppmerksomheten!

Geir Rossebø

geir.rossebø@uke.oslo.kommune.no

Tonje Nerby

tonje.nerby@uke.oslo.kommune.no

Utviklings og- kompetanseetaten

